

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

УДК 342.92(477)

Адміністративні послуги, як правова категорія появилась з прийняттям однойменного закону в Україні. Серед науковців і сьогодні немає чіткої позиції, щодо їх місця серед правовідносин, що пов'язані з послугами (обслуговуванням населення) та критеріїв розмежування різних видів послуг в правовій системі. Всім відомим є поділ правової системи України на 2 підсистеми: публічну та приватну. Проте, коли мова заходить про правове регулювання послуг суб'єктів господарювання, то класично ми думаємо про договори з надання послуг та, відповідно, цивільно-правові відносини приватної правової підсистеми (private services). При цьому, в сучасному світі (як і в національних дослідженнях) ми часто зустрічаємо поняття публічних послуг (public services), які пов'язують з діяльністю публічної адміністрації щодо обслуговування населення країни (переважно суб'єктів приватного права). Існування публічних та приватних послуг з відповідним правовим регулюванням спричиняє необхідність відмежування та виокремлення особливостей відповідних видів послуг для спрощення застосування правових норм та процедури їх надання.

Дослідження правового регулювання надання послуг здійснюється науковцями приватного та публічного права; українськими і зарубіжними вченими. Зокрема, проблеми розвитку системи адміністративних послуг в публічному адмініструванні знайшли відображення у працях В.Авер'янова, О. Бандурки, В. Галунька, Є. Демського, Т. Коломоєць, В. Колпакова, П. Лютікова, Р. Мельника, В. Олефіра, В. Тимощука, К. Фуглевич та інших авторів. Проте не досить розкритими залишаються проблеми співвідношення публічного та приватного регулювання різних видів послуг, зокрема впливу законодавства про послуги на адміністративні послуги та можливості подальшого вдосконалення системи їх надання.

Метою статті є характеристика адміністративних послуг в правовій системі України задля їх спрощеної ідентифікації з поміж інших послуг та підбору правових норм, які регулюватимуть їх надання.

У сучасному світі важко уявити суспільні відносини без послуг. Загалом послуги є категорією економічною, правовою та історичною. В зобов'язаннях про надання послуг діяльність контрагента спрямована на вчинення юридичних і фактичних дій, які безпосередньо не породжують матеріальних наслідків або зовсім не повинні завершуватися матеріальними наслідками.

Надання послуг здійснюється в основному за цивільним законодавством, хоч і характеризується міжгалузевістю правового регулювання. Зокрема, законодавче визначення поняття послуги є у Законі України «Про захист прав споживачів» [1]. Тут *послуги* – це діяльність виконавця з надання (передачі) споживачеві певних визначених договором матеріальних чи нематеріальних благ, що здійснюється за індивідуальним замовленням споживача для задоволення його особистих потреб (стаття 1 Закону [1]).

Згідно економічних досліджень, послуги – це діяльність, що не пов'язується зі створенням речі (її відновлення, ремонт), однак яка сама по собі породжує відповідне благо, що має споживну вартість і внаслідок цього стає об'єктом відносин. Тобто послуги – це діяльність щодо задоволення потреб особи, і здійснюється ця діяльність за ініціативою особи та на її прохання. Послуги, які надають один одному учасники цивільного обороту, бувають різними. Проте, залежно від змісту та суб'єктного складу, зобов'язання про надання послуг поділяються на три групи:

- 1) зобов'язання, спрямовані на надання послуг юридичного характеру (договір доручення, договір комісії);
- 2) зобов'язання, спрямовані на надання фактичних послуг (договір схову, договір про охорону об'єктів тощо);
- 3) зобов'язання, в яких поєднуються юридичні і фактичні послуги (договір експедиції) [2].

Світовий ринок послуг можна охарактеризувати як систему міжнародних відносин обміну, де основним товарним об'єктом виступають різноманітні види послуг (тобто з економічного по-

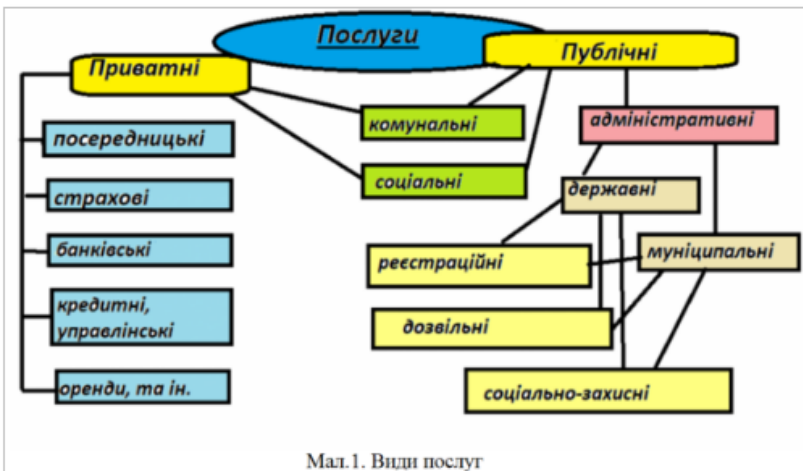
гляду послуги є товаром). Послуга також є продуктом праці (роботи) в якого відсутня речова форма, що створений в результаті домовленості між особами.

Умови розвитку світового ринку послуг:

- науково-технічний прогрес (інтелектуальні послуги);
- ускладнення виробництва;
- насичення ринків товарами (торговельні послуги);
- інформаційний бум;
- нові наукові відкриття (ноу-хау);
- зростання кількості компаній по наданню послуг;
- прискорений розвиток нових видів транспорту;
- підвищення частки нових видів послуг (банківських, страхових, посередницьких) [3].

В правовій науці послуги варто розглядати, виходячи з характеристики поділу правової системи на 2 підсистеми: публічну та приватну (Див. Мал.1).

Приватні (приватноправові послуги) виникають між суб'єктами господарювання (фізичними особами, підприємствами, установами, організаціями) на основі домовленості між ними (за бажанням сторін). Те, про що сторони домовились записують в договорі і таким чином воно стає правовою нормою. Договір з даному випадку буде джерелом права (формою закріплення пра-

Мал.1. Види послуг

вових норм). Для приватноправових послуг (як і приватних галузей права) відсутній примус, владні приписи. В основному приватноправові послуги надаються на основі договорів (договірні відносини вивчаються цивільним правом). Проте навіть за умов вільних домовленостей - якщо договір укладений між сторонами, то має виконуватись (наявне зобов'язання між сторонами про яке вони між собою домовились та закріпили в умовах договорів). Наприклад : договір страхування, кредитний договір, договір банківського вкладу, договір на розрахунково-касове обслуговування, договір лізингу і т.д.).

Послуга, як об'єкт цивільних правовідносин є благом, вартість якого підлягає оцінці, знаходить свій вияв у діяльності послугонадавача, споживається в процесі її надання [15, с.92]

Для того, щоб договір мав юридичну силу (був легальним, і застосовувався при відносинах між особами, які його уклали) повинна бути дотримана форма договору (наприклад, як визначено Цивільним кодексом України: письмова, нотаріально засвідчена форма, зареєстрований тощо). Якщо недотримано вимог щодо форми договору - він може бути визнаний недійсним, нечинним (тобто особа може втратити інвестиції, передані матеріальні ресурси тощо). Такі випадки можуть виникати як ненавмисно (з необережності) так і умисно (тоді їх пов'язують з судовими спорами, вчиненням правопорушень (в тому числі злочинів).

Навіть при використанні диспозитивного методу (метод правового регулювання відносин приватних галузей права на основі домовленості між суб'єктами за їх бажанням) є обов'язок виконувати умови договору. Суб'єктивний обов'язок - це зобов'язання суб'єкта діяти так як написано в правовій нормі (активна поведінка). Наприклад, якщо не дотримуватись умов договору за це настає відповідальність, яка прописана самим договором (сплата штрафу, пені тощо).

Окрему групу послуг, відмінну від цивільно-правових складають публічні послуги, різновидами яких є послуги з перевірки, надання публічної інформації та адміністративні (державні та муніципальні) послуги.

Публічні (публічноправові) послуги – вид послуг, який надається представниками публічної влади (органами державної

влади та місцевого самоврядування або/та за рахунок публічних коштів (коштів державного чи місцевих бюджетів).

Однією з основних ознак публічних послуг, на нашу думку, є наявність нормативно-правового акту – спеціального закону, який визначає процедуру їх надання, принципи, ознаки тощо. До публічноправових послуг варто віднести адміністративні послуги, а також всі інші види робіт, що не є адміністративними послугами, проте пов'язані із взаємодією публічної адміністрації (органів державної влади та місцевого самоврядування) із суб'єктами господарювання, зокрема:

(1) відносини щодо здійснення державного нагляду (контролю), у тому числі державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин (в умовах мораторію вони ініціюються зацікавленими особами (в заявному порядку – за зверненнями громадян));

(2) метрологічного контролю і нагляду (наприклад перевірка лічильників);

(3) акредитації органів з оцінки відповідності, зокрема щодо можливості надання ними освітніх, комунальних, соціальних послуг тощо;

(4) надання публічної інформації; надання доступу до державної таємниці;

(5) послуги пов'язані з організацією конкурсів для діяльності, що фінансується за рахунок публічних коштів, організації державних закупівель;

(6) сертифікації оператора системи передачі відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» [4];

(7) авторизації електронних майданчиків та прийняття рішення про відключення авторизованих електронних майданчиків від електронної системи закупівель, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» [5];

(8) здійснення дій, пов'язаних з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування напівпровідникових виробів, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення, об'єк-

ти авторського права і суміжних прав, реєстрація та акредитація організацій колективного управління (окрім видачі самих ліцензій, патентів – оскільки це буде адміністративна послуга) тощо.

Такі види публічних послуг виокремлено на основі прямої вказівки в Законі України «Про адміністративні послуги» [6] щодо сфери його дії (зазначено, що на ці відносини дія Закону [6] не поширюється).

Тобто, український законодавець заклав концепцію «розділяй та владарюй» у сферу правового регулювання публічних послуг, прийнявши різні нормативно-правові акти, що врегульовують процедуру надання різних видів публічних послуг, основним з яких і є, відповідно, адміністративні послуги.

Не всі публічні послуги будуть регулюватись виключно публічними галузями права (конституційним, адміністративним). Тому що сама конструкція обслуговування населення – надання послуг клієнтам (як служіння народу), яка закладається в основу функціонування сучасної демократичної, соціальної, правової держави в міжнародному праві була запозичена в діяльність публічної адміністрації (органів державної та місцевої влади) з підприємницької сфери (приватноправової). Є певні види послуг, які займають проміжну позицію між публічними та приватноправовими – це соціальні (реабілітаційні, відновлювальні, які надаються особам в складних життєвих обставинах), ритуальні, фінансові та комунальні послуги. Вони надаються на основі договорів, але правове регулювання їх надання визначається окремим законом (не за Цивільним кодексом України, де наявна характеристика «класичних» договорів про надання послуг). Право суб'єкта їх надавати на легальних засадах отримують на основі результату відповідної адміністративної послуги (ліцензія, дозвіл, витяг про реєстрацію та інших документів, що засвідчують відповідний юридичний факт можливості здійснювати відповідну діяльність, надають відповідний соціальний статус особі), тобто тут наявне публічно правове регулювання. Тоді як безпосереднє їх надання клієнтам (суб'єктам господарювання - фізичним та юридичним особам) здійснюється на основі відповідних договорів (приватноправове регулювання).

Загалом класифікація видів послуг на Мал.1. є досить умовною, оскільки, *якщо послуга надається за результатами конкурсу і за рахунок публічних коштів, на основі адміністративного договору, то вона буде мати ознаки публічної, навіть якщо регулювання цивільно-правове*. Тут буде поєднання публічних та приватноправових регулятивних механізмів. Такими видами послуг будуть комунальні та соціальні. Вони надаються за договорами, проте мають ознаки публічності (обов'язковість і спеціального суб'єкта надання – для комунальних послуг, та орієнтованість на соціальну сферу – для соціальних).

Класичним видом публічних послуг є адміністративні послуги. Згідно з Законом «Про адміністративні послуги» [6]: *«адміністративна послуга - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону»* (ст.1). Сторонами у відносинах з надання адміністративних послуг буде суб'єкт звернення (фізична особа, юридична особа, яка звертається за отриманням адміністративних послуг) та суб'єкт надання адміністративної послуги (орган виконавчої влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги). Інститут адміністративних послуг є елементом особливої частини адміністративного права. Сучасний предмет адміністративного права пов'язують з публічним адмініструванням. Публічне адміністрування можна визначити як діяльність публічної адміністрації (представників держави та місцевого самоврядування), що покликана реалізувати завдання і функції держави та місцевого самоврядування, а також із виконанням обов'язків по забезпеченню належного стану суспільних справ (належного адміністрування), в тому числі наданням адміністративних послуг (обслуговування населення) та притягненням до адміністративної відповідальності (за порушення правових норм).

Спеціальною ознакою адміністративних послуг буде те, що вони надаються тільки спеціально-уповноваженими суб'єктами.

В цілому варто погодитись з Литовченко В., у ствердженні, що функціонування органів публічної адміністрації не може бути відокремлено від діяльності заснованих ними з метою здійснення повноважень державних та комунальних унітарних підприємств, неприбуткових організацій, створених для досягнення соціальних цілей, для охорони здоров'я громадян, розвитку фізичної культури та спорту, задоволення духовних й інших нематеріальних потреб громадян, а також в інших цілях, спрямованих на досягнення суспільних благ [7, с.12]. Суб'єктом надання адміністративних послуг є виключно представники публічної адміністрації (органів державної влади та місцевого самоврядування) чи підпорядковані їм юридичні особи публічного права. Така норма прописана в Законі України «Про адміністративні послуги» [6] з посиленням на те, що під час пілотного проекту створення системи надання адміністративних послуг в Україні, суб'єкти приватного права, яким делегували відповідні повноваження з надання адміністративних послуг, використовували їх першочергово для цілей отримання прибутку, нівелюючи соціальну мету та людино центристський підхід адміністративних послуг [16;17]. За критерієм суб'єкта надання адміністративних послуг їх можна розділити на державні (надаються представниками державної влади) та муніципальні (органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади). Закріплення серед обов'язків суб'єктів публічної влади надання адміністративних послуг здійснюється і на основі їх спеціалізації. Наприклад, видами послуг що надаються Державною міграційною службою України пропонуємо вважати систему правових норм, які урегулюють суспільні відносини, що виникають під час надання адміністративних послуг в сферах міграції, громадянства, реєстрації громадян України, іноземців, осіб без громадянства, біженців та інших визначених законодавством категорій [11, с.247].

За функціональним спрямуванням можна виділити такі адміністративні послуги:

- дозвільні (надання дозволів, ліцензій, узгодження маршрутів тощо), з отриманням яких суб'єкт господарювання може легально здійснювати діяльність, яка підпадає під дозвільну си-

стему (має спеціальні вимоги, що мають бути дотримані в цілях безпеки);

- реєстраційні (внесення інформації в офіційні реєстри/кадастри), що передбачають «засвідчення» відповідних прав або самого факту існування, наприклад реєстрація юридичної особи;

- соціально-захисні – отримання спеціальних адміністративно-правових статусів, що надають право на виплати, компенсації, пільги тощо, наприклад статус «пенсіонер» має бути, щоб, отримувати пенсію.

Можна сказати, що законодавство про адміністративні послуги поєднало в собі міжнародні стандарти публічних послуг із специфікою національних особливостей правового регулювання відносин у суспільстві.

Коли ми говоримо про адміністративні послуги, то потрібно зазначити про необхідність вдосконалення якості їх надання. Процес реформування публічного адміністрування у сфері адміністративних послуг в Україні здійснюється комплексно, за кількома напрямками одночасно: вдосконалення нормативно-правової бази надання адміністративних послуг, що має полягати у орієнтованості стандартів надання послуг насамперед на інтереси заявника; розвиток системи публічно-приватного партнерства в питанні надання адміністративних послуг; децентралізація надання основної частини адміністративних послуг; розбудова системи електронного врядування з метою забезпечення надання високоякісних адміністративних послуг всім категоріям заявників; підвищення мотивації публічних службовців на надання якісних послуг, підвищення дієвості інститутів громадського контролю у сфері надання адміністративних послуг [12, с.89].

У системі адміністративних послуг доцільно згадати і про запровадження мережевих технологій Інтернет та відповідних додатків для гаджетів. Використання світової моделі «мобільного уряду» має позитивний вплив у популяризації електронних адміністративних послуг [13, с.226] та спрощує їх отримання. Важливу роль в нашій країні відіграє Єдиний державний вебпортал електронних послуг («ДІЯ») [14; 18], де можна отримати всю необхідну інформацію про державні послуги, а також послуги, які

надаються он-лайн. Інформація про муніципальні послуги більш детально відображається на сайтах відповідних територіальних центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП). Статус ЦНАП – посередник між суб'єктами надання послуг та суб'єктами звернень за ними.

Отже, адміністративні послуги є видом публічних послуг, результатом здійснення владних повноважень суб'єкта надання адміністративних послуг за заявою фізичної чи юридичної особи, що спрямований на набуття, зміну або припинення прав та/чи обов'язків особи заявника відповідно до закону.

Публічні (публічноправові) послуги – вид послуг, який надається представниками публічної влади (органами державної влади та місцевого самоврядування або/та за рахунок публічних коштів (коштів державного чи місцевих бюджетів).

Інститут адміністративних послуг входить до адміністративного права, як публічної галузі права, що має сучасним предметом вивчення публічне адміністрування.

Адміністративні послуги наділені властивостями та характеристиками послуг і публічних послуг, але мають специфічні ознаки, що дозволяють їх ідентифікувати. Це те, що по-перше, суб'єктом надання адміністративних послуг є службовець публічної адміністрації в повноваженнях якого зазначено обов'язок їх надання; по-друге – на процедуру їх надання поширюється дія Закону України «Про адміністративні послуги».

Серед видів адміністративних послуг можна виділити державні та муніципальні; дозвільні, реєстраційні, соціально-захисні.

В сучасних умовах при наданні адміністративних послуг активно використовуються інформаційні технології на основі принципу електронного урядування.

1. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_zahist_prav_spozhyvachiv/statja-1.htm ; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3#w1_1

3. Амеліна І В. Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 256 с.
4. Про ринок електричної енергії: Закон України від 13.04.2017 № 2019-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
5. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
6. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
7. Литовченко В. В. Теоретичні підходи до визначення механізмів надання адміністративних послуг у публічному управлінні. Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 4 (31). С. 9 -13
8. Дубич К. Публічне управління системою надання адміністративних соціальних послуг у сфері соціального захисту населення України. Економіка та держава. Серія «Державне управління». 2020. № 3. С. 34–39.
9. Золотарьова Н. Актуальні питання надання адміністративних послуг правоохоронними органами. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2019. № 1. С. 55–62.
10. Пенська І. Сучасний стан надання адміністративних послуг населенню суб'єктами публічної адміністрації. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 41. С. 242–246.
11. Гапонов О.О. Теоретико-правовий аналіз нормативно-правових основ регулювання адміністративно-правових послуг, що надаються державною міграційною службою України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, 2022. Серія ПРАВО. Випуск 69. С.243-248 <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.69.41>
12. Жадан О. В. Гончаренко М. В. Технологічні аспекти надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування. Експерт: парадигми юридичних юридичних наук і державного управління / Expert: paradigm of law and public administration. № 1 (19) лютий-березень 2022 [Електронне наукове видання] С.80-90. URL: https://intelect.org.ua/wp-content/uploads/2022/03/expert_1_19_final_edited_new1.pdf#page=81
13. Мазуркевич Т. Л., Ковальська Л. А. Цифровий інструментарій документної комунікації: web-портали і мобільні застосунки. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. Том 1 № 14 (2022). С.222-227

14. Дія: державні послуги онлайн. Офіційний сайт. URL: <https://diia.gov.ua>
15. Гейнц Р. М. Послуга як об'єкт цивільних прав за Цивільним кодексом України. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. Випуск 30. С. 86–93.
16. Авер'янов В.Б., Пухтецька А.А.. Удосконалення організації та діяльності системи органів виконавчої влади з урахуванням європейських принципів і стандартів. Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 110-117
17. Про пілотний проект з реформування системи надання адміністративних послуг районними державними адміністраціями: Наказ Головного управління державної служби України від 10.12.2010 №317. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1137-2019-%D0%BF#Text>
18. Питання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1137-2019-%D0%BF#Text>

Петровська І.І. Адміністративні послуги в правовій системі України

Стаття присвячена характеристиці місця адміністративних послуг серед відносин правового регулювання. Описує зв'язок адміністративних послуг з послугами та спільні риси всіх правовідносин з надання послуг. Також надається характеристика особливостей адміністративних послуг, за якими їх можна виокремити з поміж інших публічних послуг.

Адміністративні послуги є видом публічних послуг, результатом здійснення владних повноважень суб'єкта їх надання за заявою фізичної чи юридичної особи, що спрямований на набуття, зміну або припинення прав та/чи обов'язків особи заявника відповідно до закону.

Публічні (публічноправові) послуги – вид послуг, який надається представниками публічної влади (органами державної влади та місцевого самоврядування або/та за рахунок публічних коштів (коштів державного чи місцевих бюджетів). Поділ послуг на публічні та приватні пов'язаний з відповідними правовими підсистемами в системі права.

Інститут адміністративних послуг входить до адміністративного права України, як публічної, фундаментальної галузі права, що має сучасним предметом вивчення публічне адміністрування.

Адміністративні послуги наділені властивостями та характеристиками послуг і публічних послуг, але мають специфічні ознаки, що дозволяють їх ідентифікувати. Це те, що по-перше, суб'єктом надання адміністративних послуг є службовець публічної адміністрації в повноваженнях якого зазначено обов'язок

їх надання; по-друге – на процедуру їх надання поширюється дія Закону України «Про адміністративні послуги».

Серед видів адміністративних послуг можна виділити державні та муніципальні; дозвільні, реєстраційні, соціально-захисні.

Дозвільні адміністративні послуги – це надання дозволів, ліцензій, узгодження маршрутів тощо. Реєстраційні адміністративні послуги пов'язані з внесенням інформації в офіційні публічні реєстри/кадастри. Соціально-захисні адміністративні послуги – це отримання спеціальних адміністративно-правових статусів, що надають право на виплати, компенсації, пільги, переваги тощо.

В сучасних умовах при наданні адміністративних послуг активно використовуються інформаційні технології на основі принципу електронного урядування.

Ключові слова: адміністративні послуги, публічні послуги, приватні послуги, послуги, публічне адміністрування.

Petrovska Iryna. Administrative services in the legal system of Ukraine

The article is devoted to the characteristics of the place of administrative services among the relations of legal regulation.

It describes the relationship between administrative services and services and the common features of all legal relations for the provision of services. It also describes the features of administrative services, which can be distinguished from other public services.

Administrative services are a type of public services, the result of the exercise of power of the subject of their provision at the request of an individuals or organizations, aimed at acquiring, changing or terminating the rights and/or obligations of the applicant in accordance with law.

Public services is a type of services that provide of public authorities (state and local governments) and/or at the expense of public funds (state or local budgets) in legal system.

The Institute of Administrative Services is part of the Administrative Law of Ukraine as a public, fundamental branch of law, which has a modern subject of study the public administration.

Administrative services are endowed with the properties and characteristics of services and public services, but have specific features that allow them to be identified. This are, first, the subject of the provision of administrative services is an employee of the public administration whose powers specify the obligation to provide them; secondly, the procedure for their provision is subject to the Law of Ukraine “On Administrative Services”.

Among the types of administrative services are state and municipal; permits, registration, social protection.

Permitting administrative services are the issuance of permits, licenses, coordination of routes, etc. Registration administrative services are related to entering information in official public registers / cadastres. Social protection administrative

services are the receipt of special administrative and legal statuses that provide the right to payments, compensations, benefits, advantages, etc.

In modern conditions, information technologies based on the principle of e-government are actively used in the provision of administrative services.

Key words: administrative services, public services, private services, services, public administration.

Потапенко С.А.

ДИСКУРС ПРО ЗМІСТ ПИТАНЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

УДК 342.10

Постановка проблеми. Розвиток українського суспільства і держави обумовлює трансформацію чинної системи адміністративно-територіального устрою України до нових реалій, з метою зміни її рівнів, кількості адміністративно-територіальних одиниць та їх просторових меж, а також реформування організації та діяльності на новій основі органів державної влади і органів місцевого самоврядування. В Україні досі відсутній спеціальний закон про адміністративно-територіальний устрій, наразі його основні засади визначені лише на конституційному рівні, а окремі питання унормовані низкою нормативно-правових актів, в тому числі часів Української Радянської Соціалістичної Республіки (далі – УСРР або УРСР). Реформування територіальної організації влади в Україні також обумовлює уніфікацію питань адміністративно-територіального устрою та порядку їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Термін «питання адміністративно-територіального устрою» не має нормативного визначення. Доктринально дане поняття розглядається у дослідженнях, присвячених становленню та розвитку адміністративно-територіального устрою України, які висвітлені в роботах О. Батанова [1], Р. Губаня [2], Я. Верменич [3], Л. Матвієнка [4], І. Кресіної, А. Берези, К. Вітмана, В. Дівака, А. Коваленка, О. Кучабського, Л. Лойко та ін. [5]. Утім, на доктринальному рівні приділено мало уваги змісту та характеру питань адміністратив-